Sunnudagur 4. juni

10.00 Tíðindi
10.05 Sunnudagsløtan - Jonna Olsen og Katrin Nolsøe Joensen leggja til rættis
10.30 Sálmar og sangir (e) - Jákup Dahl og nakrir av sálmum hansara. Johs. Andr. Næs leggur til rættis

11.00 Guðstænasta í Christianskirkjuni - Niels Pauli Danielsen, prestur, prædikar
12.10 Úr konserthøllini - Edvard Nyholm Debes skipar fyri
13.10 Feðgarnir Miðgerða Poul og Poul Johannes - Elsebeth Vestergaard skrivaði. Jógvan Arge lesur. 2. partur
13.40 Við menning og norandi gróðri - Føroyskir sangir. Janus Mohr leggur til rættis
14.00 Tíðindini
14.15 Kvøðuljómar
15.15 Frásogn frá fótbólti - Suni Merkistein og Hilmar Jan Hansen siga frá
17.00 Evangeliskur fundur í Saron á Viðareiði
18.00 Tónleikur
18.30 Tíðindini
18.38 Ítróttatíðindi
18.58 Veðurtíðindi

13.00 Byrjan – Dagsskrá
13.15 Okkara dagliga breyð
13.30 Tónleikur
14.30 Barnalindin
15.00 Sjómanssendingin »Vitin« (e)
17.55 Dagsins orð eftir Svenning av Lofti
18.00 Tónleikasending v/ Torbjørn og Steintór (e frá mánadegnum)
20.00 Barnalindin (e)
20.30 Okkara dagliga breyð (e)
21.00 Gott og blandað - Tónleikasending v/ Rúna Kirke
22.55 Dagslok - Dagsins orð eftir Svenning av Lofti
23.00 Vit gevast

9.45 Orðið - Bibliulestur v/ Anju Hansen
10.00 Gospeltónleikur - Non Stop Gospeltónleikur
13.00 Møti úr Immanuel
14.00 Føroyskir sangir og sálmar
15.00 Til lívið - Framhaldssøga av Ruth Minsky Sender. Anna Smith týddi. Sonne Smith lesur. 5. partur.
15.45 Søgur um sangir - Heri Jacobsen leggur til rættis
16.00 Laila Beinleiðis (e) - Countrysending
17.00 Lættur tónleikur
19.00 Ymiskt og annað (e) - Gestur er Høgni Hoydal
20.00 Lættur tónleikur
21.00 Ítróttur - Eyðfinn Steensen og Hallur Hjalgrímsson
22.00 Norðoyastevna

12.45 Formel-1 koyring - Monaco
14.30 Klassiskur tónleikur - 8. symfoniin hjá Dvorak
15.15 Sveittabrot – ein miseydna skurðviðgerð - sv. send.
15.45 Stuttligar lýsingar
16.00 Møti úr Leguhúsinum í Nesvík - Hilmar Danielsen
17.10 Basalt (e)
17.50 Bestubitar (e)
18.30 Óskufía 21:26 (e)
18.55 Teknifilmar
19.25 Namib oyðimørkin – am. náttúrusending
19.50 Andakt
20.00 Emma - en. kærleiksfilmur
21.45 Michala Petri - konsert
22.45 Hvør fer at vinna - dønsk stuttleikakapping
23.45 Bókatátturin - um Dorrit Willumsen
00.05 Liðugt

7.30 Rowing
8.30 Live - Superbike
9.00 Live - Supersport
9.30 Formula 3000
10.45 Live - Superbike
12.00 Live - Tennis
14.30 Live - Superbike
15.30 Live - Cycling
15.55 News
16.00 Live - Tennis
17.55 News
18.00 Live - Tennis
18.55 News
19.00 Supersport
19.45 Sidecar
20.30 Football
22.00 News
22.15 Nascar
23.15 Motocross
0.15 News
0.30 Close

5.45 Børne-hjørnet med Disney
9.30 Den sorte hingst
10.00 TV-shop
10.45 Det lille hus på prærien
11.40 Knight Rider
12.35 T. J. Hooker
13.30 Mayday-Mayday
14.00 Det perfekte kup
15.00 Kærlighed på fransk
16.45 Simpsons og stjernerne
17.15 Viceværten
17.45 Susan – sød og single
18.15 Alle tiders barnepige
18.45 Jagten på ørkenguldet
20.30 Søndagsfilmen: Flammehav
22.30 Michael Hayes
23.25 I lovens navn
0.20 E. Z. Streets
1.15 FBI-agenterne
2.10 New York Undercover
3.05 Walker, Texas Ranger
3.35 Godnat

0.00 News – Weather
0.30 This Week
1.00 News – Weather
1.30 The Travel Show
2.00 News – Weather
2.30 Australia Direct
3.00 News – Weather
3.30 Correspondent Europe
4.00 News – Weather
4.30 This Week
5.00 News – Weather
5.30 Top Gear
6.00 News – Weather
6.30 Reporters
7.00 News – Weather
7.30 Life: »The Right to Choose«
8.00 News – Weather
8.30 Earth Report: »Unnatural Disasters«
9.00 News – Weather
9.30 This Week
10.00 News – Weather
10.10 Great Railway Journeys: »Aleppo to Aquba with Alexei« 2:7
11.00 News – Weather
11.30 Click Online
12.00 News – Weather
12.30 Australia Direct
13.00 News – Weather
13.10 Full Circle: »Mexico, USA and Canada« 10:10
14.00 News – Weather
14.30 Top Gear
15.00 News – Weather
15.10 Dateline London
16.00 News – Weather
16.10 A Scot in the Arctic
17.00 News – Weather
17.30 The Travel Show
18.00 News – Weather
18.10 Great Railway Journeys: »Aleppo to Aquba with Alexei« 2:7
19.00 News – Weather
19.30 Australia Direct
20.00 News
20.10 Full Circle: »Mexico, USA and Canada« 10:10
21.00 News – Weather
21.30 Top Gear
22.00 News – Weather
22.10 Dateline London
23.00 News – Weather
23.30 Reporters
23.45 Asia Today

0.30 TLZ: »Following a Score«
1.00 TLZ: »Informer, Eduquer, Divertir«
1.30 TLZ: »Matisse and the Problem of Expression«
2.00 TLZ: »Talking Buildings«
2.30 TLZ: »Development Aid«
3.00 TLZ: »A Language for Movement«
3.30 TLZ: »Engineering Mechanics«
4.00 TLZ: »Solid and Fluid-Fluid Flows«
4.30 TLZ: »Bangkok – A City Speaks«
5.00 TLZ: »Images over India«
5.30 TLZ: »Healthy Futures – Whose Views C ount«
6.00 Jackanory: »Treasure Island«
6.15 Playdays: »Tent Stop«
6.35 Incredible Games
7.00 Smart
7.25 Jackanory: »Treasure Island«
7.40 Playdays: »Playground Stop«
8.00 Get your own back
8.25 Barmy Aunt Boomerang
8.40 Barmy Aunt Boomerang
9.00 Top of the Pops
9.30 O Zone
9.45 Top of the Pops Classic
10.30 Dr. Who: »State of Decay«
11.00 Can't cook, won't cook
11.30 Can't cook, won't cook
12.00 Style Challenge: »Questions & Answers – Skirts«
12.25 Style Challenge
12.55 Songs of Praise
13.30 EastEnders
14.00 EastEnders
14.30 EastEnders
15.00 Jackanory: »Treasure Island«
15.15 Playdays: »Tent Stop«
15.35 Incredible Games
16.00 Going for a Song
16.25 Great Antiques Hunt
17.10 Antiques Inspectors: »Banbury«
18.00 Dancing in the Street: »A whole Lot a Shakin'«
18.50 Waxworks of the Rich and Famous
19.40 Casualty
20.30 Parkinson: »Shirley Bassey«
21.30 The Beggar Bride
22.45 O Zone
23.05 Harry

SvF – Sunnudagur kl. 20.00:

Emma

– Enskur kærleiksfilmur frá 1996 eftir skaldsøgu hjá Jane Austen

Emma er ein klók, men eisini forkelað ung genta, sum hevur tann óvænan, at hon stingur nøsina niður í alt, sum ikki rakar hana. Hóast hon er umgyrd av ungum monnum, hevur hon størri áhuga fyri kærleikslívinum hjá øðrum. Men hóast hon roynir so væl hon kann, eydnast tað henni ikki altíð at oyðileggja viðurskiftini hjá øðrum.

Leikarar: Kate Beckinsale, Dominic Rowan, Mark Strong o.o.

Leikstjórn: Diarmuid Lawrence.

SvF – Sunnudagur kl. 21.45:

Konsert við Michalu Petri

Heimskendi floytuspælarin Michala Petri ferðast í summar runt í Danmark og hevur konsertir ymsastaðni saman við manni sínum Lars Hannibal. Herfyri var hon í Fjellerup Kirkju á Djurslandi og hevði eina konsert har. Hon spælir verk eftir Schubert, Grieg, Kreisler og – Petri.

TV3 - Sunnudagin kl. 20.00:

Søndagsfilmen:

Flammehav

Amerikanskur filmur frá 1991 (Backdraft)

Filmurin gongur fyri seg í Chicago, har vit hitta teir báða stríðsfúsnu McCaffrey beiggjarnar, sum báðir starvast hjá sløkkiliðnum. Stephen McCaffrey er ein gomul rotta í starvinum, meðan Brian McCaffrey er ein meira varin nýbyrjari. Seinastu tíðina hevur teirra øki verið meint rakt av fleiri ógvusligum brandum, sum tykjast at vera ásettir av einum klókum og vandamiklum brennivargi. Sløkkiliðsstjórin, Donald Rimgale, roynir tað hann kann, fyri at finna fram til brennivargin, sum stendur aftan fyri hetta, og gjøgnum vandamikla starvið, koma Stephen og Brian so við og við nærri hvørjum øðrum.

TV3 - Sunnudagin kl. 22.30:

Michael Hayes

Amerkonsk sendirað (Michael Hayes)

Statsadvokaturin, Michael Hayes, kemur sær í eina tronga støðu, tá hann verður fluttur til yvirstatsadvokat, tí stjóri hansara verður illa skaddur. Talan er nevnliga um eitt torført starv, sum krevur diplomati, snildir og at vera harðrendur. Heima hevur hann eisini úr at gera - hann skal nevnliga taka sær av versystur síni og soni hennara, sum eru einsamøll, eftir at beiggin hjá Michael er settur handan lás og slá. Michael roynir tó at fáa alt at ganga, men tað er ikki altíð líka lætt at hava javnvág ímillum trupulleikarnar heima og harða arbeiðsumhvørvið.

K@T@-hornið

Nr. 11 · Fríggjadagur 2. juni 2000 · 74. árgangur

Tíðindablaðið Sosialurin, Postboks 76, 110 Tórshavn, Telefon 311820, Telefax 314720 • **T-postur til KT-hornið**: kthornid@sosialurin.fo • **Lýsingar**: lysing@sosialurin.fo • **Ábyrgdarstjóri**: Jan Müller
Blaðstjórn: Steinbjørn í Dali, Finn Jensen • **Layout og uppseting:** Tíðindablaðið Sosialurin • KT-hornið er fastur táttur í Sosialinum hósdag • Evsta mark fyri lýsingar er mánamorgun kl. 10.00.

Bla›stjórn

Steinbjørn í Dali

Finn Jensen

Tí›indi

QXL í samanlegging

Enska e-uppbo›ssølan QXL, sum í vár keypti partabrøv í bæ›i dønsku Jubii og svensku Bildet.com, heldur áfram vi› áloypandi alnetstrategi síni. Hesufer› vi› at leggja saman vi› ricardo.de, i› er ein av teimum størstu uppbo›ssølunum á Alnetinum.

N‡ggja felagi› fer at eita QXL ricard PLC, og fer at reka e-uppbo›ssølu í 9 londum í Evropa.

Ricardo.de hevur sí›an juli í 1998 fingi› fleiri enn 6700.000 skrásettar brúkarar, fyrst og fremst úr T‡sklandi, Hollandi, Onglandi og Sveis. Nevnast kann, at QXL bert hev›i umlei› 500.000 skrásettar brúkarar vi› ársbyrjan 2000.

Samanleggingin hev›i vi› sær, at partabrøvini hjá ricardo hækka›u vi› 27 prosentum til 127, og hava nú eitt samanlagt vir›i upp á 668 milliónir pund, sum svarar til gó›ar 8 milliardir krónur.

Tí›indi

Web sí›an flytir inn á hotel

Ta› ‡›ur í stø›um á Alnetinum, sum vilja útvega pláss ókeypis til tína heimasí›u, og harafturat eina rúgvu av funktionellum møguleikum. Onkur er farin eitt fet vi›ari og bjó›a nú online communities, ella Alnetar felagsskapir, i› er ætla› til feløg ella bólkar vi› somu áhugamálum. Í seinastu útgávuni av Datatid eru ymsir upplˆsingar um hetta fyribrigdi›. Eisini hevur bla›i› nøkur gó› rá› til tín, á›renn tú leggur tína sí›u á Alneti›.

007 fregnast á Alnetinum

Bretska fregnartænastan, MI5, er vi› at gera eitt n‡tt mi›punkt, i› skal taka sær av sermerktari tænastu. Sta›i› nevnist Goverment Technical Assistance Center, og skal eftir ætlan halda eyga vi› teimum, sum rógva út á netinum.

Gongst eftir ætlan, fer hetta at rigga longu í heyst, ver›ur sagt frá ti›indastovuni AP. Ensku myndugleikarnir vóna at komandi netagentarnir kunnu fanga óregluligt virksemi á netinum. Eitt anna› áhugavert mál er, at noy›a surfarar at dekryptera teldupost vi› meira. Hetta er annars naka›, sum Echelon vanliga ger, men megnar, sum skilst, ikki uppgávuna heilt.

Umhvørvi› og teldan:

Teldur eru vi›kvæmt burturkast

Fólk eiga at vera varin tá gamla teldan skal burturbeinast. Teldur — serliga tær gomlu — innihalda nógv tungmetall og ta› er ikki gott fyri umhvørvi› at brenna slíkt. Kortini kemur ta› fyri, at vit leypa upp um har gar›urin er lægstur, og tí enda ikki so fáar teldur í ruskovninum

Ta› er meiri enn óheppi›, at teldur ver›a koyrdar saman vi› húsarhaldsruski, tí tær innihalda tungmetall, sum eru vandamikil fyri náttúruna. Ongar beinlei›is reglur eru í Føroyum, hvussu slíkt burturkast skal handfarast. Í Danmark fingu teir í desember eina kunnger› sum beinlei›is ásetur hvussu telduútger› skal handfarast tá hon ikki skal brúkast meir

Einki er so ringt, at ta› ikki er gott fyri okkurt, sigur eitt or›atak, og hóast ta› ikki altí› ljó›ar líka skilagott, tá ein vendir or›atakinum á høvdi›, so er ta› júst ta› vit gera í hesum førinum – so einki er so gott, at ta› ikki er ringt fyri okkurt.

Ta› er eingin loyna, at teldurnar hava lætt um arbei›sdagin hjá mongum og stytt frítí›arstundir hjá enn fleiri. Hentar eru tær, teldurnar, men sum vi› øllum framkomnum tólum, so ver›ur tilfar brúkt til framlei›sluna, sum skal handfarast vi› varsemi tá tóli› ikki kann brúkast meir.

Skulu ikki brennast

Hóast næstan allir framlei›arar í dag, á øllum økjum, hugsa alsamt meira um umhvørvi›, so slepst ikki undan at brúka ávís tungmetall í framlei›sluni. Solei›is er eisini vi› teldunum, og ta› er ein av orsøkunum til, at vit skulu vera so varin, tá vit ein dagin skulu siga telduni farvæl.

Tey flestu okkara vita, at ein gomul telda ikki hevur ta› stóra søluvir›i. Er hon brúkt í meiri enn hálvtanna› ár, so er prísurin fallin vi› meiri enn eini helvt, ja upp til triggjar fjór›ingar av keypsvir›inum.

Tí gera nógv av, at lyfta loki› á bingjuni, og blaka telduna ni›ur í saman vi› húsarhaldsruskinum, og ta› er ta› vit ikki skulu gera. Tí tá hava tey, sum arbei›a á ruskstø›ini ongan livandi kjans at síggja hana og so endar hon í ovninum. Tá er ta› náttúran, sum er taparin.

»Ein telda, ta› ger einki «, nei, kanska ta› ikki sæst so væl, men teldurnar eru nógvar og umhvørvi› er vi›breki›. Tí nyttar einki, at siga, at tá vit eru so fá, so ger ta› ikki so stóran ska›a.

Ongar beinlei›is reglur

Hóast ta› í Føroyum ikki eru beinlei›is reglur, sum siga, hvussu slíkt rusk skal handfarast, so royna brennistø›irnar bá›ar eftir førimuni, at skilja vandamikla burturkasti frá húsarhaldsruskinum.

- Saman vi› Brennistø›ini á Hjalla hava vit eina savningarskipan, har hvítvørur, jarn og anna› ver›ur sent av landinum, sigur umhvørvisma›urin á brennistø›ini hjá IRF, Ingvard Fjallstein.

Skipanin virkar, men kanska ikki nóg væl, tí ta› sigur seg sjálvt, at starvsfólki› á brennistø›ini fær ikki fatur á øllum, tá ta› liggur fjalt. Tí ver›ur roynt at gera eina sorteringsskipan, sum skal bøta um hesi vi›urskifti, grei›ir Ingvard frá. Hann sigur, at endamáli› er at fáa alt ta›, sum hevur ov høgt brennivir›i› og ta› sum ikki skal brennast burturúr. Ta› ver›ur savna› saman, sent til Havnar og sí›ani av landinum.

Men beinlei›is reglur eru ongar um, hvussu slíkt burturkast skal handfarast. Ein kunnger› finst um umhvørvisreglur, men hon ásetur ikki beinlei›is, hvussu teldur og annar tekniskur útbúna›ur skal handfarast.

Altjó›a reglur á veg

Í Danmark hevur skili stórt sæ› veri› ta› sama, skilst á Tonny Kristensen frá Miljøstyrelsen. Hann tekst vi› tann partin av umhvørvisverndini, sum hevur vi› elektriskan og elektroniskan útbúna›.

– Nógvar kommunur hava sløsa› vi› slíkum burturkasti, men vit hava roynt at hildi› teir í oyruni, og ta› hevur hjálpt. Nú hava vit júst fingi› eina nógv uppstramma›a kunnger›, sum setir strangar reglur fyri hvussu farast skal fram vi›víkjandi slíkum burturkasti, sigur Tonny Kristensen.

Kunnger›in kom í gildi beint fyri n‡ggjár, og hon heimilar fongulsrevsing í fall, at talan er um skipa› óreglusemi vi› burturkasti.

Tonny vísir á, at danir hava veri› noyddir at gera regulnar strangari, tí umheimurin er sera tilvita›ur á hesum øki. Nógv ver›ur gjørt fyri at halda allari umhvørvisdálking ni›ri, og tá tungmetall eru ein lutfalsliga ov stórur partur av trupulleikanum, so skal naka› gerast vi› ta›.

- ES hevur eisini vent eyguni eftir hesum øki, og ta› er ikki óhugsandi, at ta› kemur eitt n‡tt direktiv hagani um heilt stutta tí›. Tá ta› kemur, eru vit frammanfyri, tí vita hava gjørt tær ney›ugu broytingarnar, sigur hann.

Fyritøkurnar tilvita›ar

At vera tilvita›ur um umhvørvi er ikki eitt n‡tt fyribrigdi›. Í útheiminum ver›ur stórur dentur lagdur á umhvørvisspurningin og ikki er ov nógv sagt, at nógvar fyritøkur brúka ta› beinlei›is í markna›arføringini, at tær hava eina umhvørvisvinarliga vøru. Kortini innihalda teldurnar evni, sum náttúran ikki hevur gott av.

Ta› kemur meiri enn so fyri, at brennistø›irnar fáa gamlar teldur frá teldufyritøkum, men tá er ta› væl skipa› skilja vit á brennistø›unum. Fyritøkurnar vita hvat tær hava vi› at gera, og tí vísa tær varsemi.

Ta› skal so eisini sigast, at t. d. framlei›ararnir av teldutger› í dag eru meira varin vi› tí, sum tey koyra í eina teldu, enn teir vóru fyri bara nøkrum heilt fáum árum si›ani. Brúkarin er vor›in alsamt meira tilvita›ur, og ta› ger eisini fyritøkurnar tilvita›ar.

Tí er ney›ugt, at endabrúkarin er tilvita›ur, tá hann sleppir sær av vi› eina teldu.

sveinur@sosialurin.fo